

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 20P/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621201565
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr., LL.M. Ivana Stehlíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2021:5621201565.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletú B. Ú., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. M. XX, okres B. C., toho času Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Mestom Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 170, Liptovský Hrádok, IČO: 00 315 494, dieťa rodičov: matky I. Ú., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. M. XX, okres B. C., toho času bytom I. XX, a otca neb. C. Ú., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, za účasti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786, o podnete Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje neodkladné opatrenie:

Maloletá B. Ú., nar. XX.XX.XXXX, sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 20P/38/2021, z v e r u j e do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, IČO: 00 634 786.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 14.06.2021 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým súd odovzdá maloletú B. Ú., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok a zároveň podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti. Návrh odôvodnil tým, že Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 02.10.2019, č. k. 9P/124/2019, právoplatným dňa 30.10.2019, súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia, kde súd odovzdal maloletú B.Š. Ú. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, do času právoplatného skončenia konania vo veci samej o uložení výchovného opatrenia. Následne Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 16.12.2019, č. k. 9P/124/2019, právoplatným dňa 30.12.2019, bola maloletá B. Ú. dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky I. Ú. a bolo nariadené nad maloletou výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej, a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Domáce prostredie u matky bolo naďalej rizikové. U matky bolo opakovane pozorované užívanie alkoholu. Uložené výchovné opatrenie splnilo účel čiastočne. Matke sa nepodarilo zabezpečiť úpravu rodinných a sociálnych pomerov a zvládnuť abstinenciu v prirodzenom prostredí. Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok odporučil, aby bol pobyt maloletej B. v zariadení predĺžený za účelom pokračovania odbornej pomoci dieťaťu. Matka si svoje rodinné a sociálne pomery počas obdobia nariadeného výchovného opatrenia neupravila. Podal sa podnet na uloženie opakovaného výchovného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 25.06.2020, č. k. 1P/99/2020, právoplatným dňa 13.08.2020, súd rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia, kde súd odovzdal maloletú B. Ú. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, do času právoplatného skončenia konania vo veci o

uložení výchovného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 03.12.2020, č. k. 1P/99/2020, právoplatným dňa 21.12.2020, bola maloletá B. Ú. dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky I. Ú. a bolo nariadené nad maloletou výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej, a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, najdlhšie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Počas výkonu výchovného opatrenia orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistil, že matka bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení, kvôli nadmernému užívaniu alkoholických nápojov. Dňa 06.05.2021 bola Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš doručená správa z psychiatrickej ambulancie MUDr. D., ktorú navštevuje matka. Zo správy vyplýva, že matka požíla alkoholické nápoje po prepustení zo psychiatrického oddelenia. Dňa 14.05.2021 sa na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny uskutočnila prípadová konferencia v prítomnosti pracovníkov Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, mal. B. Ú., jej matky I. Ú., starej matky a sestier maloletej. Cieľom prípadovej konferencie bolo zhodnotenie účinkov výchovného opatrenia. Po vyhodnotení všetkých skutočností, záverom prípadovej konferencie bolo skonštatované, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a bude podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a podnet na začatie konania na nariadenie ústavnej starostlivosti. Výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel a matka si neupravila svoje rodinné, bytové a sociálne pomery a hlavne neobmedzila požívanie alkoholických nápojov, aby bol možný návrat maloletej do osobnej starostlivosti matky.

2. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

3. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

6. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

8. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného

vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

10. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Uznesením zo dňa 15.06.2021, č. k. 20P/38/2021-15 súd v dôsledku podaného podnetu začal konanie o nariadenie ústavnej výchovy nad maloletou B. Ú., nar. XX.XX.XXXX a na návrh súd rozhoduje o nariadení neodkladného opatrenia vo veci dočasného zverenia dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok (§ 360 ods. 1 CMP). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania tohto uznesenia. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloletá nachádza v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok na základe Uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 03.12.2020, sp. zn. 1P/99/2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21.12.2020, a ktorým bola maloletá B. Ú. dočasne odňatá osobnej starostlivosti matky a nad maloletou bolo nariadené výchovné opatrenie na dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Preto pri rozhodovaní vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu.

11. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Z pripojeného spisu 1P/99/2020 mal súd preukázané, že na základe Uznesenia Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 03.12.2020, sp. zn. 1P/99/2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 21.12.2020 bola maloletá dočasne odňatá z osobnej starostlivosti matky a súd nariadil nad maloletou výchovné opatrenie na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletej, a to pobyt v zariadení Centrum pre deti a rodiny Liptovský Hrádok najdlhšie na dobu šesť mesiacov od právoplatnosti uznesenia. Z podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš vyplýva, že výchovné opatrenie neplní svoj účel. Matka si doposiaľ neupravila svoje rodinné, bytové a sociálne pomery a najmä neobmedzila požívanie alkoholických nápojov, aby bol možný návrat maloletej do osobnej starostlivosti matky a aby táto vytvárala vhodné prostredie pre výchovu maloletej. Zo správy MUDr. J. D., psychiatricky, zo dňa 07.05.2021 vyplýva, že matka navštevuje ambulanciu pravidelne a pri poslednej návšteve uviedla, že s kamarátkami požíva znova alkohol, nevie spať, znova ju trasie ako si vypila. V objektívnom náleze doktorka konštatuje ešte zápach po alkohole z ústnej dutiny a jemný tras rúk. Matka sa lieči aj na depresívnu poruchu a sociálnu fóbiu. Zo zápisnice z prípadovej konferencie, ktorá sa konala dňa 14.05.2021 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v Liptovskom Mikuláši vyplýva, že stará matka maloletej, I. Y., uviedla, že aj keď svoje dcéru dohovára, nepomáha to. Sestra maloletej E. Ú. uviedla, že matka od jej siedmich rokov pije. Sestry maloletej E. Ú. a S. Ú. uviedli, že maloletú B. si budú brávať na víkendy, budú si telefonovať a majú sa radi. Matka uviedla, že naposledy bola u psychiatra 21.04.2021 a dňa 07.06.2021 nastupuje na aktívne práce. Maloletá B. uviedla, že v centre sa cíti dobre a neverí, že sa matka zmení. V závere konferencie je konštatované, že výchovné opatrenie nespĺnilo svoj účel, bude podaný návrh na ústavnú starostlivosť. Výchovné opatrenie nariadené nad maloletou končí dňa 21.06.2021. Preto súd nemal pochybnosti o potrebe okamžitej úpravy pomerov účastníkov. Prihliadajúc na zdravie, stabilitu výchovného prostredia a riadny vývin maloletej, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú dočasne, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, zveril do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, v ktorom je maloletá aktuálne umiestnená.

12. Súd súčasne začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou. Po právoplatnosti tohto rozhodnutia súd vykoná potrebné dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne vo veci samej v súlade so záujmami maloletej.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 332 ods. 1 CSP).